

Sct. Ibs Gade 41 i Viborg

- en stenkælder

Rikke Isler

Kulturhistorisk Rapport

Viborg Museum 2016

Bygherrerapport nr. 85

Bygherre: Bach Gruppen A/S

ISBN 978-87-92778-47-5

Indledning

Viborg var i middelalderen en af Danmarks vigtigste byer. Dens beliggenhed ved istidens hovedstilsandslinie og dermed hærvejen gjorde byen til et trafikknudepunkt i Nørrejylland. Det jyske lands-ting havde sæde her, og der var foruden domkirken hele 12 sognekirker og 4 klostre, hvilket i det middelalderlige Danmark kun overgås af Roskilde på Sjælland og Lund i Skåne. Byen er måske opstået på baggrund af de sæsonmarkeder, man havde i forbindelse med tingsmøderne, ligesom Svend Estridsens placering af et bispesæde i Viborg omkring 1060 må have bedraget væsentligt til byens udvikling. Det er endnu uklart, hvornår der har været tale om en egentlig bydannelse, men udviklingen begynder at tage fart fra 1050.

Topografisk er Viborg beliggende vest for den tunneldal, hvor Nørresø og Søndersø ligger. Plateauet, hvorpå den middelalderlige bykerne ligger, er på søsiden opdelt af store erosionskløfter, som løber vinkelret på tunneldalen.

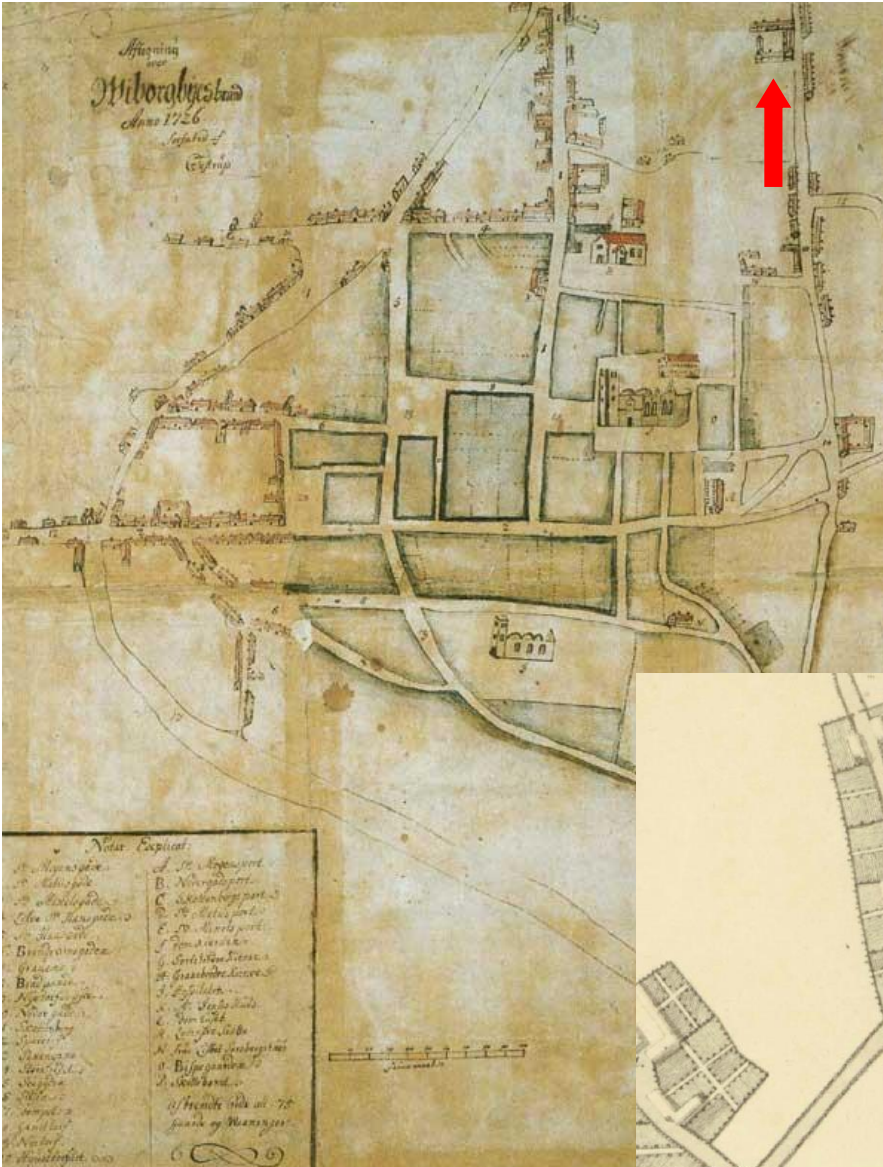
I den nordøstlige del af byen, hvor udgravningen er placeret, har vejkorridoren Sct. Ibs Gade, Riddergade og Ll. Sct. Mikkels Gade været et af de vigtige gadeforløb siden tidlig middelalder. Ikke færre end syv af byens 12 middelalderlige sognekirker lå ud til eller nær dette strøg. Hvad angår Rosenstræde, der løber syd for udgravningen, er vi på mere usikker grund, men formodentlig opstår gadestrækningen i løbet i middelalderen.

I krydsfeltet mellem Sct. Ibs Gade, Rosenstræde og Sct. Nicolai Gade har Sct. Ibs kirke og kirkegård ligget. Den omtrentlige placering antydes på Resens kort fra 1675, og muremester Gullev hævder, at han 1825 har set skeletter i området, dog uden at han angiver en nøjere placering. Spor af Sven Grathes bybefæstning fra 1150/51, som i store træk også markerer byens udstrækning frem til begyndelsen af 1800-tallet, er tidligere blevet fundet nogle hundrede meter nord, nordvest og vest for udgravningen. Senest er bybefæstningen blevet påvist i 2014 ved en arkæologisk undersøgelse på Søvnaget.

Lige nordøst for den aktuelle udgravning er der tidligere foretaget en række arkæologiske undersøgelser, som bl.a. har fritlagt dele af byens johanniterkloster. Klostret, som formodentlig blev grundlagt kort tid før 1285, har været placeret på den anden side af Sct. Ibs Gade, hvor bl.a. Pilehaven ligger i dag. Klostret nedlægges ved reformationen, og i 1578 bestemtes det at nedbryde bygningerne og bruge materialerne til domkirkens reparation. Det fortælles endvidere, at den jødiske badstue Mikveh skal have ligget i området i 17-1800-tallet.

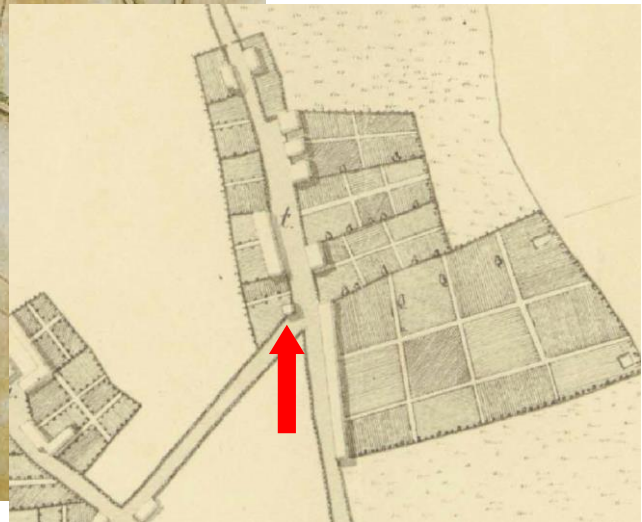

Endeligt kan man på Christen Sørensen Testrups brandkort fra 1726 se en tre- eller firelænget bygning i et område, som omtrent svarer til hjørnet af Rosenstræde og Sct. Ibs Gade.

◀ Testrups brandkort fra 1726. Den røde pil markerer gården i et område, som omtrent svarer til hjørnet af Rosenstræde og Sct. Ibs gade.

Udsnit fra Du Plats kort over Viborg fra 1795. Den røde pil markerer hjørnet af Rosenstræde og Sct. Ibs gade

Udgravningsområdet ligger altså i den nordøstlige del af det gamle Viborg, inden for byens tidlig-middelalderlige befæstning og inden for byens afgrænsning i nyere tid. Endvidere ligger det umiddelbart vest for en af byens vigtige hovedfærdselsårer og byens middelalderlige johanniterkloster, og tæt ved et område, hvor den middelalderlige Sct. Ibs Kirke og Kirkegård samt den jødiske badstue fra 17-1800-tallet Mikveh skulle have ligget.

Alt i alt er det ret sparsomt med oplysninger man i dag har om det nordøstlige område af Viborg fra middelalderen og frem til 18-1900-tallet. Det forventedes derfor, før udgravningen gik i gang, at området vil rumme yderligere arkæologiske spor, der kunne fortælle om Viborgs bymæssige udvikling netop her.

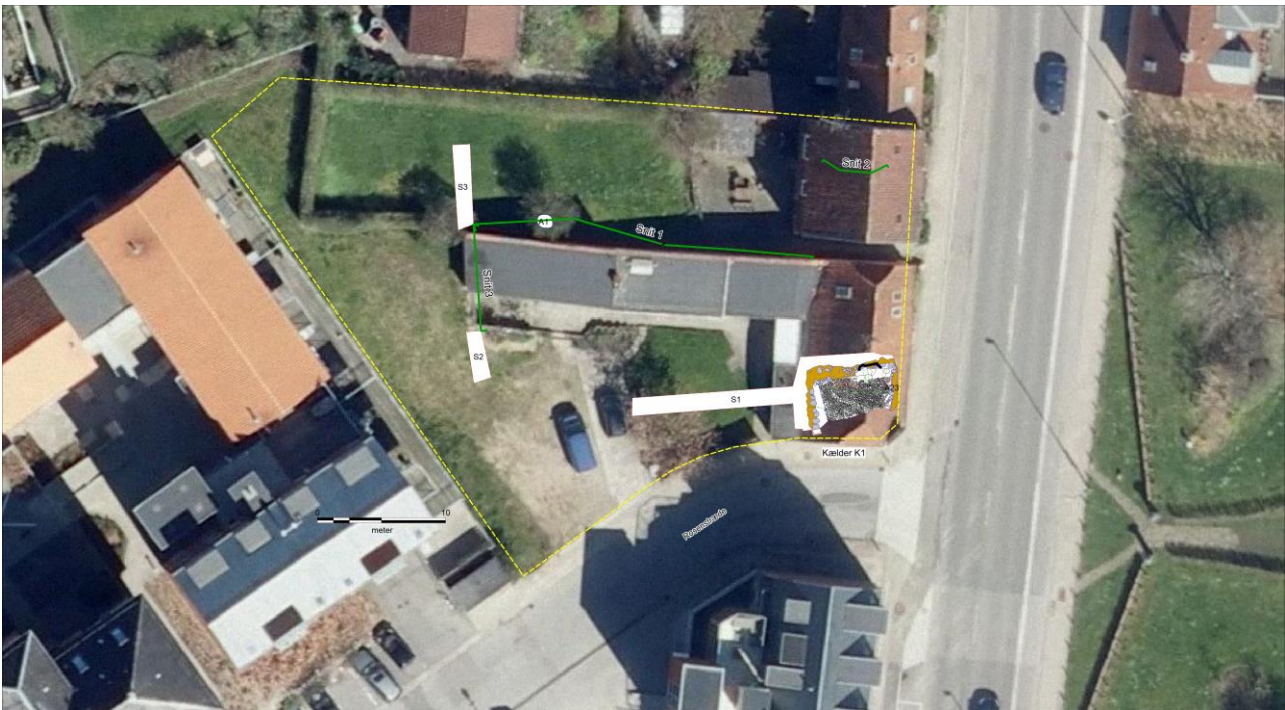

Udgravningen markeret med rød cirkel, mens johanniterklosteret med blå cirkel. Baggrundskort: © Geodatastyrelsen.

På baggrund af de disse oplysninger og tidligere undersøgelser i nærområdet samt den generelle viden om Viborg bys topografi, blev der af Viborg Museum foretaget en arkæologisk forundersøgelse. Den der skulle fastslå, om der på stedet var væsentlige arkæologiske levn, der ville blive berørt af byggeriet af boliger med parkeringskælder.

Forundersøgelsen, der foregik i september 2015, viste aktivitet på stedet i form af bygningsrester og en grube. Det stod derfor klart, at der måtte foretages en egentlig arkæologisk udgravning. Den blev påbegyndt umiddelbart efter forundersøgelsen og foregik i to etaper. Udgravningen blev afsluttet 12. april 2016. Der blev afdækket et areal på ca. 45 m² ud af de ca. 1.500 m², der berørtes af byggeriet.

Udgravningsfeltet og søgegrøfters placering i forhold til de nu nedrevne bygninger.

Undersøgelsens resultater

Stenkælder

I den sydøstlige del af det undersøgte område blev der fundet resterne af en formodentlig næsten kvadratisk stenkælder. Der blev frilagt vægge mod nord, øst og vest samt et pikstengulv. Mod syd blev muren ikke fundet, da den antageligt ligger eller har ligget under det eksisterende fortov på den nordlige side af Rosenstræde. Murene bestod af store kampesten sat i ler, gulvet bestod af små marksten ligeledes sat i ler. Væggene var bevaret i op til fire skifter over gulvet. Kælderen har været højere, men i forbindelse med sløjfningen af kælderen har man antageligt taget nogle af stenene og genbrugt dem et andet sted.

Kælderen set fra Sct. Ibs Gade.

Kælderen var konstrueret ved, at man havde gravet et stort hul. Efterfølgende blev væggene bygget helt op ad hullets kanter og til sidst blev gulvet lagt.

Vestmuren bestod af store kampsten op til ca. 60 cm i længden. I mellem de store sten var indsat mindre sten ca. 10 cm i diameter. Stenene var sat i ler i tre synlige skifter over gulvet. Skifterne var meget ensartede og tydelige. Muren var én sten bred med bagfyld op til nedgravningskanten. I den

fritlagte del af vestmuren sås ingen teglsten. Umiddelbart var der ingen spor efter en trapper eller lignende.

Den vestlige mur set fra øst, før nichen blev tømt.

I nordmurens vestlige del var der en niche og midt for muren sås et muligt fundament til en kamin på etagen over kælderens. Muren bestod af 35-45 cm lange kampsten med mindre sten i mellemrummene, bevaret i op til fire synlige skifter over gulvet. Stenene var sat i ler. Generelt var muren mindre struktureret end vestmuren. Nichens vægge var bygget i én stens bredde og var ca. 50 cm dyb og 160 cm bred. Lige øst for nichen, og over en strækning af 1,6 meter, bestod muren af tre rækker sten i bredden. De fleste var kampsten, men også enkelte teglsten kunne ses. Muren har antageligt her været så bred, fordi den har fungeret som fundament for en kamin på etagen over. Resten af nordmuren, hen til det østlige hjørne, var bygget i én stens bredde.

Nichens funktion er uklar. Det ser umiddelbart ikke ud til, at den har været bygget til en trappe ud mod en baggård, som det kendes fra andre tilsvarende kældre. I den østlige del af nichen var der gravet en tønde ned, så bunden befandt sig ca. 45 cm under gulvniveauet. Tøndens funktion er ukendt. Den kan have fungeret som en ”sump” i kældergulvet, eller den kan have været anvendt til opbevaring af ting der skulle holdes køligt.

Nichen i nordmuren under udgravning. Set fra vest.

Tønden under udgravning. Set fra vest.

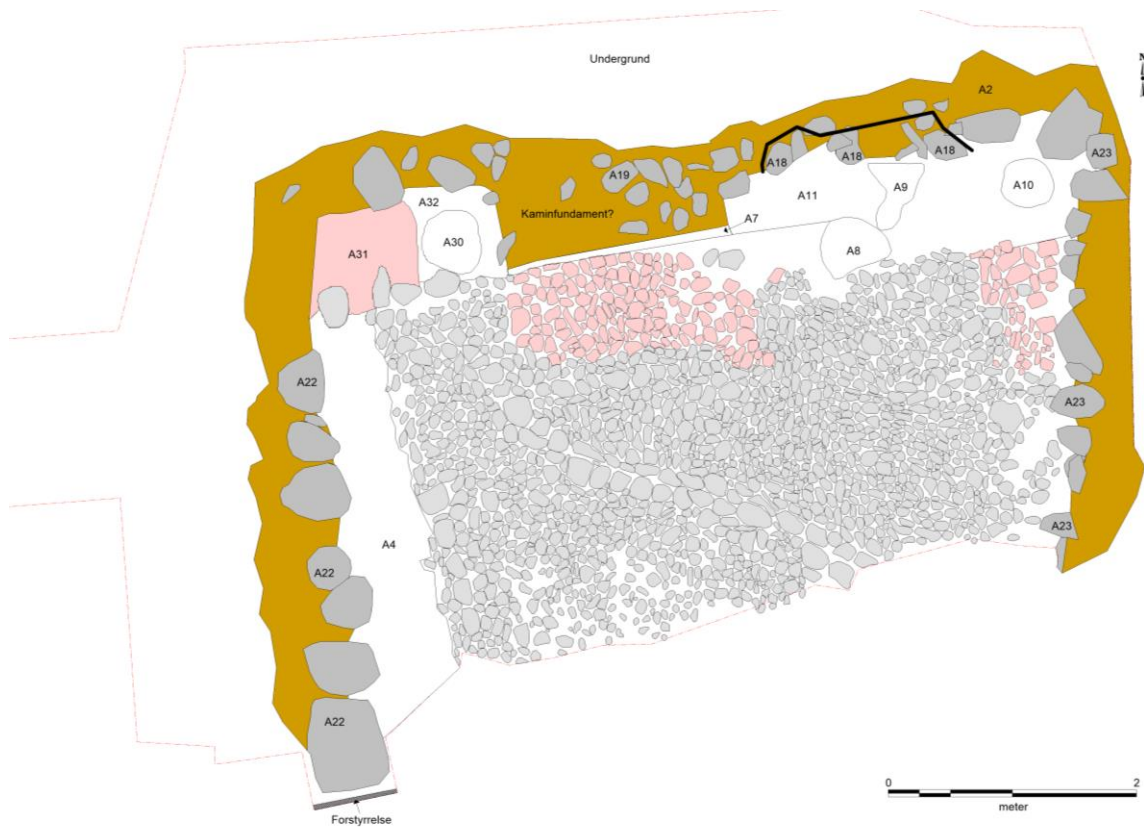

Østmuren bestod af op til tre synlige skifter over gulvet og var opbygget af 30-55 cm lange kampsten med mindre sten i mellemrummene, sat i ler. Den sydligste 1 – 1,5 meter af muren fremstod meget forstyrret. Øst- og vestmuren stod ikke helt parallelt overfor hinanden. Det kan skyldes, at den nordlige mur har været ændret nogle gange og at den østlige mur var forholdsvis dårligt bevaret. Begge dele kan have betydning for hvordan det ser ud i dag.

Gulvet bestod af en pikstensbelægning med en ca. 30 cm bred afløbsrende. Pikstenene var mellem ca. 2 og 15 cm store. Renden løb fra midt for nichen i en let bue over mod kælderens sydøstlige hjørne. Renden hælder svagt mod sydøst, og det må derfor formodes, at et afløb findes/fandt uden for udgravningens sydgrænse.

Pikstengulvet med afløbsrenden tværs over gulvet. Set fra nordvest.

Pikstensgulv og nichen i nordmuren. De lyserøde partier markerer områder med teglsten.

På et tidspunkt er nichen blevet tilmuret, den østlige del af nordmuren blevet sat om eller repareret og der er sket reparationer to steder i gulvet. Rækkefølgen af forandringerne kan ikke afgøres nærmere.

Nichen blev lukket med en række sten ud mod kælderrummet. Og der blev fyldt jord og sten ind bag denne række. Den østlige del af den nordlige mur er blevet flyttet og muret om. Det ses på baggrund af den grøft der løber langs muren under gulvniveau. Denne del af nordmuren flugtede ikke helt med resten og stenene var ind mod kælderrummet sat i kalkmørtel. Mørtelfugerne var skolet med teglfragmenter, primært fra tagtegl. Kampstenene var her mellem 15 og 30 cm store og var placeret således, at muren ind mod kælderrummet var meget jævn.

I gulvet var der to steder partier med tegl bestående af større eller mindre teglstensfragmenter antageligt fra munkesten. De tolkedes umiddelbart som reparationer i gulvet.

Nordmurens forløb. Det lidt ujævne forløb skyldes forskellige ombygninger og reparationer.

Dateringen af kælderen var ret vanskelig, da murværket og gulvet ikke i sig selv indikerer noget om alderen. Bortset fra, at kælderen ikke er ældre end middelalderen, så havde den ingen karaktertræk der kunne pege i en bestemt retning. I opfyldslagene over kælderen og i nedbrydningslagene over fundamentet blev der fundet enkelte genstande, primært keramik. Keramikken dateres overordnet inden for perioden middelalder til 16-1700-tallet. Kælderen antages derfor nedbrudt senest i 1700-tallet. Anlægstidspunktet kender vi som nævnt ikke, men det kan sagtens ligge flere århundreder tilbage, måske tilbage til middelalderen.

Der er intet der indikerer hvad kælderen har været brugt til, men almindeligvis brugte man kældre i middelalderen og nyere tid til opbevaring af mad- og drikkevarer samt evt. som lagerrum, hvis man havde en form for håndværkererhverv eller butik i etagerne over.

Hvordan huset i øvrigt har set ud, kan vi kun sige ganske om. Der er intet bevaret af det, og der var heller ikke jordlag, som hørte til huset. Der kan være tale om et bindingsværkshus eller måske et såkaldt stenhus, hvor overbygningen var opført af sten eller tegl. Sidstnævnte må dog opfattes som mindre sandsynligt, idet der ved nedbrydningen af stenhuse næsten altid efterlades dele af byggematerialet som små brudstykker, og i lagene henover kælderen var sådanne brudstykker stort set fraværende. Husets størrelse og orientering kendes ikke på baggrund af udgravningen. Man kan måske forestille sig, at husets øvre stokværk har været større end kælderen og bredt sig mod vest og nord. Og måske har terrænet muliggjort, at den østlige del har haft en 1. sal. Huset kan både have haft facade mod Rosenstræde og Sct. Ibs Gade og bagved har der nok været en form for baggård. Men det er kun gisninger. Der er ikke mange genstandsfund fra kælderen, som kan hjælpe med en datering, men den er formentlig opført i løbet af middelalderen eller renæssancen og nedrevet tidligst en gang i løbet af 16-1700-tallet. Disse dateringer er dog usikre.

Der har med stor sandsynlighed været tale om et beboelseshus, især hvis den fortykkede del af nordmuren har været fundamentet til en kamin på etagen over. Der er heller ikke gjort fund af affald, der kan fortælle hvad der er foregået i huset.

Grube

Nordvest for kælderen, ca. 20 meter fra denne, blev der fundet en større grube. Det vil sige et større hul, der var blevet fyldt op. Der var intet der kunne indikerer hvad gruben havde været brugt til eller give en datering af det.

På arkæologiske udgravninger er det meget almindeligt at finde sådanne gruber. Nogle gange kan man bestemme deres funktion, men andre gange er det ikke muligt. Der kan være flere årsager til, at man har gravet huller. Der kan være tale om såkaldte råstofhuller, som man har gravet for at få fat i undergrundssand eller -ler. De efterladte huller har efterfølgende været et glimrende sted at deponere husholdningsaffald eller andet affald.

Gruben blev frilagt på byggemodningens nordlige del, hvor den kunne ses som en lysebrun nedgravning under muldlaget. På billedet ses gruben, hvor halvdelen er gravet væk, så man kan se nedgravningens form.

Gruben set i snit. Henover gruben ligger mørkebrungråt havemuld.

Fund

Generelt er der ikke fundet ret mange genstande i forbindelse med udgravningen. Der er ikke fundet noget der direkte kan knyttes til anvendelsen af kælderen. Fundene stammer alle fra nedbrydningen og den senere opfyldning af kælderen. Jorden der er blevet brugt til at fylde kælderen op med kan stamme andre steder fra end lige fra grunden kælderen er anlagt på. Men de få fund kan pege os i retningen af hvornår kælderen blev nedbrudt.

Den største fundgruppe udgøres af keramikken. Keramik har været anvendt til madlavning og bordtøj, men også til kakler på kakkellovne. Det meste er fremstillet i Danmark, formentlig i lokalområdet, men der er også eksempler på lertøj importeret fra udlandet.

På billedet nedenfor ses eksempler på skårfund fra udgravningen, som tilhører den hjemlige gråbrændte keramik, nærmere bestemt jydepotter. Disse har især været brugt som kar til madlavning. De kan dateres til en forholdsvis bred periode fra 1400 til 1900-tallet.

Jydepotteskår.

Fajance og stentøj.

Ovenfor til højre ses enkelte skår af keramik importeret fra udlandet. Det øverste er et skår fra et fajancefad. Fajancen stammer primært fra Holland. Fajance havde sin storhedstid fra midten af 1600-tallet til ca. 1770. Fajancen blev fremstillet som et europæisk forsøg på at efterligne kinesisk porcelæn. Det nederste skår er et stentøjsskår der stammer fra Tyskland. Stentøj dateres fra ca. 1300-tallet og frem til i dag. Stentøj kan ikke anvendes over åben ild, så lagt det meste har været brugt til bordtøj.

Der blev fundet enkelte stykker af kridtpiber. Tobakken og kridtpiberne gjorde deres indtog i Danmark i begyndelsen af 1600-tallet. Kridtpiber gik af brug i løbet af 1700-tallet. Endelig er der fundet skår fra jydepottekakler med firkantet rand. Kaklerne blev bygget ind i de kakkelovnene, som man brugte fra ca. 14-1500-tallet til ind i 1900-tallet.

Pottetekakler

Kridtpiber

Stenkælderen i lokalt perspektiv

Inden udgravningen på Sct. Ibs Gade 41 vidste vi meget lidt om, hvordan dette område har set ud i middelalderen og efterreformatorisk tid. Vi havde kendskab til nærområdet øst for Sct. Ibs Gade, hvor Johanniterklostret lå i middelalderen, og et nærområdet syd for Rosenstræde, hvor der tidligere er påvist aktiviteter i form af affaldsgruber fra forskellige perioder af middelalderen og nyere tid. Men viden om hvad der præcist har været af huse og aktiviteter i det aktuelle område var meget sparsom.

På historiske kort og i skriftlige kilder fortælles der ikke ret meget om hvordan byen så ud her i forhold til bygninger og aktiviteter. Den nord-sydgående hovedfærdselsåre gennem byen må have gået langs eller ganske tæt på det udgravede område. Den middelalderlige Sct. Ibs Kirke og Kirkegård har ligget nær ved området, ligesom noget af johanniternes agerjord og mulige ladegård har ligget vest for Sct. Ibs Gade. På Christen Sørensen Testrups brandkort fra 1726 er der markeret en tre- eller firelænget bygning i området omkring hjørnet af Rosenstræde og Sct. Ibs Gade.

Fundet af stenkælderen ved Sct. Ibs Gade 41 har først og fremmest bidraget med en væsentlig ny brik i vores forståelse af bebyggelsesudviklingen i den nordøstlige del af Viborgs gamle bykerne. Kælderen tilhører efter alt at dømme en bygning, som vi ikke har haft kendskab til tidligere.

Eftersom dateringen af kælderen volder vanskeligheder, så er det svært at klarlægge, hvilket tilhørsforhold den har haft. Blot kan det med rimelighed hævdes, at bygningen må være blevet nedrevet tidligst engang i 16-1700-tallet. På Du Plats forholdsvis præcise bykort fra 1795 er markeret en lille bygning omtrent på kælderen's plads, mens en større bygning langs vestsiden af Sct. Ibs Gade ligger lidt længere mod nord (se ovenfor). På Testrups brandkort fra 1726 ses en bygning på et sted, som nogenlunde svarer til hjørnet af Rosenstræde og Sct. Ibs Gade; det kan være den samme store bygning eller dele heraf, som også findes på Du Plats 1795-kort. Kælderen har næppe sammenhæng med denne større bygning, da placeringen tilsyneladende ikke er sammenfaldende. Men hvad så med den lille bygning på hjørnet af de to gader, som ses på Du Plats 1795-kort? Spørgsmålet kan ikke besvares med sikkerhed, men muligheden er bestemt til stede. Selve kælderen vidner om flere ombygninger, og kælderen kan sagtens være anlagt århundreder tidligere, hvormed en datering til middelalder eller renæssance ikke er usandsynlig.

Tak til Bach Gruppen A/S for det gode samarbejde i forbindelse med udgravningen.

Relevant litteratur

- Kristensen, Hans Krongaard: Middelalderbyen Viborg. 1987.
- Iversen, Marianne Greve: Søhuset, Viborg. På kanten af middelalderbyen. 2007
- Petersen, Mie: Udgravningsberetning for KBM 3492 Amaliegade 40-42.

Diverse oplysninger:

Viborg Museums j. nr.:	VSM 10276
Lokalitet:	Sct. Ibs Gade 41. Matrikel nr. 69b, 70 og 67as (delvist)
Sogn, herred og amt:	Viborg Sogn, Nørlyng Herred, Gl. Viborg Amt
Dansk Kulturhistorisk Centralregister:	130815-493
Slots- og Kulturstyrelsens j. nr.:	2015-7.24.02/VSM-0016
Bygherre:	Bach Gruppen A/S Fabrikvej 12,1. 8800 Viborg
Udgravet areal:	72,5 m ²
Berørt areal:	ca. 1500 m ²
Rendegravemaskine fra:	Bach Gruppen A/S Fabrikvej 12,1. 8800 Viborg
Deltagere i udgravningen:	Arkæolog Rikke Isler Arkæolog Stine A. Højbjerg

Dokumentationsmaterialet bestående af beretning, tegninger, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Museum, Hjultorvet 4, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherre.

Om bygherrerapporter

Når der er foretaget en arkæologisk udgravning, der er helt eller delvist finansieret af en privat eller offentlig bygherre, skal der udarbejdes en særskilt rapport til bygherren. Bygherrerapporten skal være almindeligt tilgængelig, præsentere udgravningens resultater og sætte dem i sammenhæng med det omgivende landskabs kulturhistorie.¹

Viborg Museum har besluttet at udgive museets bygherrerapporter i en fortløbende serie. Ældre numre kan købes for 20 kr. (medmindre andet er anført) ved henvendelse til museet.

Liste over Viborg Museums bygherrerapporter

1. Båndruplund – en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals – en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brobakken – en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV – et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2006.
5. Teglværksvej – en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd – en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Høyem Andreasen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Njal J. Geertz og Astrid Skou Hansen. 2012.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. Under udarbejdelse.
9. Stenshede – en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006
10. Ørum Sportsplads – et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005
11. Sundstrup Øst – en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø – to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. Under udarbejdelse.
15. Liseborg- et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen 2009.
16. Lindum syd – langhus fra middelalderen. Jesper Hjerminde. 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen. 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen. 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen. 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. Under udarbejdelse.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2007
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
25. Randrup Mølle – et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wählin og Martin Mikkelsen. 2008.
26. Spangsdal II og Gl. Asmild. Gårdsanlæg fra Middelalder og nyere tid. Mette Klingenberg og Lars Agersnap Larsen. 2010.
27. Bjerring Hede - bopladser og gravplads fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen, Tobias Danborg Torfing og Martin Mikkelsen 2012.
28. Liseborg Høje - bopladser fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen. 2009.
30. Hjortdalgård - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
32. Rådmandshus – bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen. 2009.
33. Højlund Spangsdal I – landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2009.
34. Rugballegård – brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
35. Kokær Høj – bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.

¹ Slots- og Kulturstyrelsen: Retningslinjer for udformning af rapport til bygherre/anlægsmyndighed

36. Birgittelyst – boplads og aktivitetsområde fra yngre bronzealder og førromersk jernalder samt vejforløb fra historisk tid. Jakob Westermann og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
37. Ørum Industrivej – boplads fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Elin Vanting. 2009.
38. Mølgård, Resen – boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen, Mikkel Kiildsen, Kamilla F. Terkildsen. 2009.
39. Iller – en bebyggelse fra yngre jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
40. Toftumvej, Mønsted. Jættestuetomt fra yngre stenalder samt boplads fra romersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2009.
41. Hulbækvej 31 – boplads og grave fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
42. Hørup – bebyggelsesspor fra ældre og yngre jernalder. Mikkel Kiildsen & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
43. Tindbæk Hestehave – en boplads fra yngre stenalder samt en boplads og en urnegrav fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
44. Møllegård, Klejtrup – boplads fra sen yngre stenalder og bronzealder. Sanne Boddum. 2010.
45. Neder Hallum, Ravnstrup – bebyggelse og aktivitetsspor fra germansk jernalder og vikingetid. Mette Klingenberg. 2010.
46. Løgstrup Nord – bebyggelse fra yngre stenalder til førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2010.
47. Haugårdvej 17 – en bebyggelse fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
48. Ørndrup Vest – aktivitetsspor fra yngre stenalder og bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
49. Skals Nord – en bebyggelse fra yngre bronzealder og/eller tidlig førromersk jernalder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
50. Hestdalvej, Viborg Vestermark – bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
51. Hjarbækvej – en lille samlingsplads fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2011.
52. Tapdrup Vest – bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen 2011.
53. Troelstrup – bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen 2011.
54. Duehøj Syd – boplads og begravelse fra bronzealderen. Martin Mikkelsen 2011.
55. Toftum – boplads fra ældre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen
56. Hvolris Skovbakke, Hvolris Jernalderlandsby. Martin Mikkelsen
57. Låstrup Bakken – boplads fra yngre bronzealder. Bente Grundvad, Sidsel Wåhlin, Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen.
58. Kragssøgård - boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen 2011.
59. Liseborg Høje II - Små treskibede huse fra y. stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen 2011.
60. Korsbakken og Havhus - bebyggelse fra yngre romersk - ældre germansk jernalder Bente Grundvad Nielsen og Kamilla Fiedler Terkildsen 2011.
61. Dømdalsgård - gravplads fra ældre romersk jernalder, - landsby fra ældre og yngre germansk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Sanne Boddum. 2011.
62. Bygdalgård – bebyggelse fra yngre stenalder til slutningen af bronzealderen. Mikkel Kiildsen & Sidsel Wåhlin 2012.
63. Kærgård, Daugbjerg. En landsby med tekstilproduktion fra yngre jernalder. Mette Klingenberg og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
64. Spangsdal II – Boplads fra yngre bronzealder og/eller ældre jernalder. Sanne Boddum. 2012.
65. Abildal. En boplads fra sen yngre stenalder, samt brandgrave fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2012.
66. Mammen Søndervang – bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Mikkel Kiildsen. 2012.
67. Kvorning 9a – boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Sanne Boddum 2012.
68. Hulbæltet ved Liseborg - nye resultater. Astrid Skou Hansen 2012.
69. Selli Ager, Aidt. En urnegrav med ringgrøft fra sen førromersk jernalder og en gravplads fra ældre vikingetid. Marianne Greve Iversen, Martin Mikkelsen og Astrid Skou Hansen 2012.
70. Aalestrup. - To bebyggelser fra førromersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen 2012.
71. Rishøjen - bebyggelse fra yngre stenalder og bebyggelse og gravplads fra yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder samt tre grave i én, måske fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen 2012.
72. Begravelse og kirkegårdshegn fra Sct. Mathias kirkegård i Viborg. Jesper Hjerminde 2012.
73. Asmild Klostervej. Bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre middelalder. Lars Agersnap Larsen 2013.
74. Nederhede. Aktivitetsområde fra yngre stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen 2013.
75. Spangsbjerg. Bebyggelse og skattefund fra yngre jernalder. Astrid Skou Hansen 2014.
76. Linjarkæologi på et Naturgasprojekt. Martin Mikkelsen 2014
77. Vammen - bebyggelse fra vikingetid/tidlig middelalder. Lotte Bach Christensen 2014
78. Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Lars Agersnap Larsen
79. Hulager – bebyggelse fra ældre bronzealder. Casper Sørensen 2014.

80. Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi · 73 fortællinger · 5.000 års historie 2015
81. Stanghedevej 13 – bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kiildsen 2015
82. Asmild Mark SV. Bebyggelse fra Bronzealderen. Casper Sørensen 2015
83. Vestre Skivevej, Koberup – Bebyggelse fra yngre jernalder. Ida Westh Hansen 2015
84. Gullev-Bøgeskov. Bopladsfund fra stenalder, bronzealder og jernalder. Martin Mikkelsen 2016
85. Sct. Ibs Gade 41, Viborg. En stenkælder. Rikke Isler 2016

